

ARANYOSVIDÉK.

Torda-Aranyosmegye közigazgatási, közmivelődési, társadalmi heti lapja és a Torda-aranyosmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

K. WERESS SÁNDOR.

Szerkesztői szállás és kiadóhivatal, Hiduteza 32.

H I R D E T É S I D I J .

Araszabály szerint.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A magyarosodás útján.

A magyarság az utolsó tíz évben csaknem egy millióval szaporodott. Ez a gyarapodás az ország összes lakosságához arányítva éppen két százalékot tesz ki, s a legfényesebb bizonyága annak, hogy a magyarság hódító erővel rendelkezik, s asszimiláló képességének hatalmát teljes mértékében érvényesítheti, s hogy mindezeknél fogva államfentartó hivatása kétségbevonhatatlan.

Liberális törvényeink fokozatos fejlesztése mellett tehát reményünk lehet, hogy szerencsés körülmények között az egységes nemzeti állam iránt táplált vágyaink is teljesülésbe mehetnek.

S mindezt leginkább annak köszönhetjük, hogy a magyar társadalom minden rétege akcióba lépett.

Mert belátta elvégre azt, hogy azt a benső vágyat, mely évtizedeken át tevékenységre ösztönözte, nem hagyhatja tovább tétlenségben.

S a magyar társadalom, mintegy parancsszóra nyomult előre a cselekvés porondjain.

Erélyes fellépésével félremagyarázhatatlan jelét adta annak, hogy legnemesebb célja a magyarság teljes szu-

venitását megvédelmezni, s a védelem közepette, ha kell, nemcsak visszaverni az idegen zsoldban álló eszmék erőszakosan betolakodó áramlását, de egyszersmind annak elterjedését csirájában is elfojtani.

S magyar társadalom ebbeli feladatainak sikerrel felelt meg.

Hogy mily sikerrel, fényes tanúbizonyság a kilenczedelemillió magyar, mely Magyarországon él

Résen áll a magyar társadalom minden ponton. A nemzeti érdekek védelme mellett, mindenütt ki van adva a jelszó az idegen törekvések meggátlására nézve is.

A nemzeti eszmék őbrentartását és fejlesztését a magyar társadalom most már érdeklődésének és lelkesedésének egész hevével karolta fel; s nincs legkisebb okunk sem aggódni a fölött, hogy ez érdeklődés és lelkesedés lan-
kadjon

Különösen a csak imént letűnt 1891. év örökre emlékezetes marad művelődési történetünkben, s a későbbi nemzedék is büszkén fog hivatkozni azokra a magasztos tényekre, melyeket Klio vésett ezen év történetének éreztábláiba.

A magyar szellem, s a magyar szellemi kultúra terjesztése megindult minden vonalon. Közmivelődési egyesületeink vállvetve, s egymással versenyezve buzgólkodnak azon, hogy feladataikat sikerrel oldhassák meg.

A nemzet békés küzdelmét hirdető lobogó fennen leng mindenütt. A hegyvölgyes Felvidék, a Duna partjain lakók és bérezes Erdélyrészünk, s az egész Délvidék éppen úgy lelkesül a szent ügyért, mint a magyarság zömének édes otthona, az Alföld beláthatlan rónasága.

S a magyar közmivelődési egyesületek működésének koronájául üdvözölhetjük most a fővárosi Magyar Egyesületet.

Mert mind az, mi az ország szívének lakosságát lelkesedésbe hozza, éppen olyan arányokban hat ki a vidékre is.

A magyarosító befolyás éppen úgy észlelhető lesz majd a vidéken, mint a fővárosban. Éppen olyan ellentállást fogunk kifejteni vidéken a germanizációval szemben, mint a fővárosban.

A vidéki törekvések szintén oda fognak irányulni, hogy minden iztünkben magyarokká legyünk.

AZ „ARANYOSVIDÉK“ TÁRCZÁJA

Korteskedés.

Talpra magyar! Kezdődik a válasziás!! Mint a forgószél szalad végig a falvakon, hogy a képviselőjelölt úr a járásba érkezett.

Valami okosabbat nem tehetett az a felsőbb kormányi intézkedés, mint azt, hogy ezekre a téli napokra rendezte a képviselőválasztási mulatságot. Nincs most becsülete sem a kalánaknak, sem a tarisznyás bálnak; a legdélcegebb tánczost sem nézik oly feszült érdekléssel a falusi menyecskek és leányok, mint Karikás János bátyám uramat, a ki hegyesre kisuvikszolt bajuszával a falu utcáján végig iépedel, nagy kevélyen. De méltán is vált olyan hírhedt. Csak a mult képviselőválasztáson is mit csinált. Alsó- és Felső-Szt.-Mihályfalva oly tömegesen az ellenpárt volt, hogy oda János urék még kenő asszonyért sem juthattak bé. Hanem nélküle számítottak. Fogta magát, feltett szekerére egy 10 vedres hordót jóféle bágyoni borral, azzal Sinfalva felől bekoczogott Szentmihályfalvára, de borárlási helyre nem juthatott bé, azon egyszerű körülmény miatt, mert mindenütt az ellenpárt italát osztogatták. E közben beesteledik, borolni kez az ég, s a várfalvi sziklák megett mind sürűbben cikáznak a villámok. Szét tekint nagy keserűségében, s meglát egy takaros udvar ajtajában állani egy darázs dereku menyecskét, elébe toppan, s még huszár korából meg maradt tempójával szállást kunczorál, mert mint mondta még is átálja ilyen istenitélet időben lovait tovább reszkirozni. Nem sok szóba került, a fiatal asszony beeresztette, neki pedig nem volt sürgösebb dolga, mint hordóját csapra ütni, s egy három-

szinű zászlót a kapun kinyújtani. Alig telt el egy fél óra, az ő hordója körül egy tuczat asszony ült s volt nevetés a furcsa állapot felett. A férfiak a falu végén levő másik tanyán értekeztek az ország dolga felől, s így csak későre hallották meg, miszerint egy birtokháborító befészkelte magát közéjük.

A helybeli kortések persze nem vették oly könnyen a dolgot, hanem szaladtak a házi gazda után, s erősen kapacitálták, hogy üzze ki udvaráról azt a konkoly hintegetőt, mert hát utóvégre is nem válik becsületére a falunak. S máskülönbben is tán te vagy otthon a gazda vagy mi!!

A mi házi gazdánk, a nevét is megmondhatnám, de elhagyom, ilyenféle kitanítások közben haza következik; már akkor az asszonyok vígan énekelték a „helyre tyutytyut,“ de a mint be lép az udvarára, elébe toppan a felesége, a két délcege csipőjére vágja két öklét s illetően lezket adott az ő szerelmes házastársának: — Hallod-e Pál, ha te mindjárt ide nem ülsz (a hordó mellé mutatott) s ennek a becsületes bágyoni embernek a pártjához nem állasz, velem egy sön és kenyeren, egy óráig sem élsz. Ezt mondta kérem szóról-szóra. Mit volt mit tenni Pál barátomnak, mint jó képet vágni a dologhoz, a kapun kívül maradt agyarkodó kortéseknek pedig megmondta, hogy tisztuljanak onnan, mert ha egyszer valaki az ő házána vendég sorba jön, azt nem engedi megzavarni a Herkópáternek sem. Aztán hogy a többi menyecskek se maradjanak hátra, mindenik elhozta az ő hites társát, s reggelre olyan harminez szavazója volt János kortesnek, mint a teremtet világ. Az a nevezetesebb a dologban, hogy szóról-szóra megtörtént.

Hanem, hogy visszatérjek előbbi beszédemre, jól van választva az idő, de bor tekin-

tetében a legrosszabul Nem volt ember emlékezet óta olyan nagy ára a bornak, mint az őszön. A mi eddig 40-60 kr. volt vedrenként, most 1 frt 20-1 frt 80 krért kelt el. Még a csuszából is bort szürtek, nem mondom meg, hogy a Dombrón, s eladták jó pénzen, most aztán baj van. A mi vidékünkön levő borokat még ősapáink így osztályozták:

Vinum de Torda,
Tölcsd be a hordóba.
Vinum de Bágyon,
Az Isten megáldjon.
Vinum de Keresed,
A pinczédbe rejtsd!
Vinum de Mészki,
Üsse meg a menykó!!!

Hát a mészki borra azért csináltak ősapáink ilyen boszantó kádenciát, mert hát rendesen savanyu, olyan savanyu, hogy a bicsok kinyilik tőle az ember zsebében. Erre mondták azt az egyszeri adomát, hogy mikor lenyeli a ki megissza, olyan forma érzem járja át a torkát, mintha azon egy kandurmacska szaladt volna le és azt farkánál fogva huznák visszafelé. Az pedig köztudomásu, hogy a macska olyankor erősen kapaszkodik kézzel, lábbal a hová lehet.

Szóval a mi kevés borunk házi szükségletre meghagyatott, savanyu mint az anyós csókja. Már most kérem ilyen borral indulni követnek megválasztatni, biz ahoz, kerülő szókkal legyen mondva, nagy elhatározás kell.

Én részemről adó nem fizetés miatt ki vagyok maradva, s így könnyen veszem a dolgot, de azok a szegény választók, a kik ilyen bor mellett kénytelenek éljent üvöltöni: azoknak nem irigylem az állapotjokat.

Zenfalvy.

A magyar egyesület tizparancsolata prozelitákra fog találni a vidéken is, kik lelkes támogatói lesznek a szent ügynek.

Terjedni fog a magyar szó mindenfelé, s ha a főváros adja ki a jelszót: ébren marad a hazafias közszellem s tettekre lelkesít a folyton emelkedő nemzeti önértzet.

S kihatása észlelhető lesz majd a magyar sajtó, irodalom, s a színészet pártolása tekintetében is.

A sok külföldi lap, melylyel a vidék ugyszólván el van árasztva, kizsorszor, s helyet enged a fővárosi tisztességes magyar lapoknak.

S ha a tizparancsolat azon pontja, mely szerint csak oly iparosoknál rendeljünk munkát, és csak oly üzletekben vásároljunk, hol a cég, a kiszolgálás, a levelezés és a számla kizárólag magyar, a vidéken is fogantatba megyen: akkor a magyarság térfoglalása óriási arányokat fog öltetni, ha figyelembe vesszük, hogy nagyobb városaink ipara és kereskedelme még mindig nem viseli magán a kizárólagos magyar jelleget, sőt nagyon sok helyen czég, levelezés, számla, minden német nyelvű.

És főleg ez a tér az, melyen a magyarság ügyének döntő harcát a vidéken győzelemmel vivhatjuk meg.

E téren kell majd kiküzdünk azt a győzelmet, mely államfentartó képességünk, s hegemoniánk folytonos fejlődése mellett egy újabb ezredévet biztosít számunkra.

Corydon.

Emléket Orbán Balásznak!

Sietek kifejezni a feletti örömet, hogy az arra legilletékesebb városban Székely-Kereszturon mint az Ellenzék múlt évi 28-ik számából olvasom, már nyilvánosan is kifejezést nyert a kegyeletnek azaz érzete a mely Orbán Balázs emléket a jövőnek is megőrzendőnek tartja. Üdvözet a székely-kereszturi értekezlet azon vezetőinek a kik ezt az eszmét ott is felvetették s üdvözet azoknak a lelkes székely honfiaknak, a kik az eszmét megvalósítandó oly készséggel ajánlották fel adományait!

Mindazokat a kik szót emeltek, mindazokat a kik adományaikkal megvalósítani készeknek ígértek, bizonynyal kellemesen fogja érinteni alábbi értesítem, melyből megfognak győződni arról, hogy a szép gondolat megvalósításával már túl vagyunk a kezdet nehézségén.

Az Orbán-émlék érdekében már csaknem két éve megindult a mozgalom, melyről röviden számot adok a nyilvánosság előtt.

Az Orbán-émlék megőrkítésére elsőben is irodalmi uton tétetett lépés. Alólírott 1890-ben ápr. 25-én a boldogult halála után néhány nappal kibocsátott egy felhívást „Orbán Balázs emléke” czim alatti kiadandó emléklapra. Az emléklapot irták a néhai barátai s ismerői: Kőváry László, Csató János, Dániel Gábor főispán, Irányi Dániel, Ferencz József, Jakab Elek, Pálfi Dénes, Szabó Lajos, Sándor János igazgató-tanár, Barabás Lajos, Nessel-feld Miklós, Sándor József Emke titkára, Somogyi István, Ince József, Hóry Béla, Derzsi Károly, Bartha Miklós, Benel Gerencz, Szabó Samu, Lőrinczi István, Kovács József, dr. Otrobán Nándor és alólírott mint szerkesztő.

A lap kiadását magára vállalta a Dávid Ferencz-Egylet s így lehetségessé vált, hogy a teljes két ívet tevő füzet, Orbán fényomatu arczképével és színes borítékkal ellátva 20 kron adassék. Az olcsó ár azt eredményezte, hogy Orbán tisztelői a legegyszerűbb székely emberek is megszerezhették s megis

szerezték. Meglepően nyilvánult a kegyelet az első kiadás gyors szétszedésében. Az első kiadás elkelvén, Horátsik János könyvkereskedő másodsor is kiadta.

A kiadó hazafias buzgósággal az egyesületnek felajánlotta a második kiadást. Az egyesület a rendelkezésre álló példányok tiszta jövedelmét teljes mértékben az Orbán-émlékké alapnak fogja adni, s ezennel felhívja a t. közönség figyelmét az Orbán Emléklapra, melynek ára 30 kr. postán küldve 33 kr. (Megrendelhető alólírottól és Barabás Lajos lelkész urnál Székely-Kereszturt.)

A Dávid Ferencz-Egylet még ennél is tovább ment s egy állandó emlék alapjául felajánlott s takarékpénztárba helyezett 10 frtot.

Ezt követőleg dr. Otrobán Nándor orvos úr Brassóból egy lelkes felhívást intéz az Együlethez s a közönséghez, hogy Orbánnak emléket emelni segítsen.

Az Egylet megtalálta ebben az ügyben a néhai örököseit: az „Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet”-et és székely-kereszturi unitárius középiskola igazgatóságát. Mind a kettő meleg, hazafias támogatást ígért s ennek az alapján a f. hónapban a Dávid Ferencz Egylet kibocsátotta lapjában (Unitárius Közöny) a dr. Otrobán felhívását, ígérvén, hogy azt szíves készséggel támogatja s a beküldendő pénzt kezelni fogja s reményét fejezte ki a felett, hogy ebben a munkában a napi lapok is támogatni fogják.

Épen időszerűleg jött a sz.-kereszturi értekezlet határozata Épen arra volt szükség, hogy a társadalom kebelében s mindenek felett pedig a székely földön, székely honfiak karolják fel az eszmét. Orbán Balázs a székelyeknek élt, nekik dolgozott, érettük dobogott szíve, övék volt utolsó lehelete is.

A székelyek vegyék kezökbe az Orbán-émlék ügyét s miképpen már az alakuló értekezleten is tervbe vették, bocsássanak ki felhívást, alakítsanak gyűjtő-bizottságokat, hívják fel a közönség figyelmét s szavok bizonynyal nem fog eredmény nélkül maradni, mert Orbán Balázs emléke még mindig élénk s áldozatra készítő, nemcsak a Székelyföldön, hanem Magyarországnak legnagyobb részében.

A Dávid Ferencz Egylet pénztárnokához a mai napig adományoztak:

A Dávid Ferencz Egylet	10 frt
Elekes József Székely-Udvarhely	1 frt
Dr. Otrobán Nándor Brassó	30 frt
Benedek Vincze gyűjtése Győr	5 frt 25 kr.
Kamat	31 kr.
összesen:	46 frt 56 kr.

mely összeg az „Egyesült Erdélyi Takarékpénztárban van elhelyezve.

E szerint tehát az Orbán-émlékké költségeinek megvan a pézmagva is. Járuljunk hozzá filléreinkkel mindannyian a kik Orbán Balázst tiszteltük és szerettük. Az adományokat elfogadják Székely-Kereszturt Barabás Lajos lelkész, Kolozsvárt Iszlai Márton a Dávid Ferencz-Egylet pénztárnoka.

Boros György,

A Dávid Ferencz-egylet titkára.

Torda-Aranyosmegye rendkívüli közgyűlése.

Vármegyénknek főispánja gr. Bethlen Géza ő méltósága elnöklete alatt folyó hó 12-én közgyűlése volt, a melyet röviden a következőkben ismertetek:

A közigazgatási bizottság 10 választott tagjának fele minden év végével kilépvén, a kilépettek helyett megválasztottak: Miksa Elek, Betegh Ferencz, báró József Andor, Ugron Miklós és Sulutz Dénes bizottsági tagok.

Az 1876. évi VI-dik t.-cz 55. §-a

értelmében tisztí ügyészi helyettesnek megválasztott dr. Bogdánfi Lajos.

Előterjesztetett a kereskedelemügyi miniszternek azon leirata, a melylyel a vármegye közgyűlése által feljerjesztett útfelügyelői személyzetről alkotott szabályrendeletet megerősítve leküldi.

Végül a közgyűlés megerősíteni határozta azon adás-vevési szerződést, a mely Páska Simon alsó-szolcsvai lakos és F.-Podsága között egy erdő és leelőre vonatkozólag kötött.

Ezzel a tárgysorozat kilévén merítve, közgyűlés a főispán éljenzése mellett, eloszlott.

(—)

Alsójárai levél.

Tekintetes szerkesztő úr!

Minthogy becses lapjában egy alkalommal Alsó-Jára községe, s nevezetesen ennek „olvasó-egyletével” foglalkozni méltóztatott, s egy humoros levelező meglehető kicsinylőleg is beszélt rólunk, el nem mulaszthatom, habár kissé későn is — tettekre várva — a kicsinylést megczáfolni*) most, midőn becses lapjában kiírni kérem, hogy az „alsó-járai olvasó-egylet” 1890. év december hó 26-án zártkörű és fényesen sikerült táncmulatságot rendezett, melyben 30 pár járta a négyeseket, s a jókedély az egész társaságot a reggeli órákig tartotta együtt. A mulatság fényét és sikerét az egybegyűlt válogatott társaság, de különösen a jelen volt, úgy férjezett, mint fiatal hölgyek szépségük és kedvességük által már reményen felül biztosították, de azért az anyagi érdek sem szorult háttérbe, mivel a nem csekély költségek levonásával az egyesületnek 34 frt tiszta jövedelme maradt. A szép és jóért éndeklődők közül felülfizettek: Pap Samu országgyűlési képviselő 20 frt, Szóts Péter főszolgabíró 1 frt, Magyar György szolgabíró 1 fat, Lázár Antal 1 frt, Némethi Kálmán 1 frt, Pap Márton gyógyszerész 1 frt, Dávid Márton 1 frt, Szuhai János 60 kr, Mészáros József 60 kr, Geschmeidi Ferencz 1 frt, Harmath Jenő 1 frt, kik nemes tetteikért fogadják az egyesület köszönetét. Tekintetes szerkesztő úr! Ez csak kezdete a tettekkel való czáfolásnak, s ha becses lapjában erre helyet enged a folytatás is következik, mert a ki Alsó-Jára községéről kicsinylőleg beszél az e községet nem ismeri.

Harmath Jenő,

olv. egyl. jegyző,

*) Tisztelt levelező úr, szívesen tért engedünk leveleink, de azt is szeretnők tudni, hány hir-apat járat az „Olvasó-egylet,” hány kötetből áll a könyvtára, hány felolvasás tartatik egy éven át a tagok által, mert egy kaszinó életjelt magáról csak ilyesmi által adhat.

Szedő.

Tekintetes szerkesztő úr!

Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy a folyó hó 11-én lefolyt román-gyűlésről sorban beszámoljak. A küszöbön levő képviselőválasztásokon követendő magatartás megbeszélése végett az erdélyi románság is actióba lépett. A megyénkben lakó románok hétfőn gyűltek össze a nagyszebeni küldöttek megválasztására. Az értekezlet a „Korona” vendéglőben folyt le. Elnöke: Dr. Ratiu János ügyvéd, jegyzője: Moldován Szylveszter, a helybeli román bank tisztviselője. A gyűlés meglehetősen néptelen volt és csak a küldöttek megválasztására szorított. A tordai kör küldöttei: Dr. Ratiu János ügyvéd és Baritiu György az erdélyi romantársaság elnöke; a felvinczi körből Jacobescu Péter földvári pap és Vladuti Gyula az „Aresiana” pénztárnoka. A küldöttek magatartására vonatkozólag az értekezlet semmi utasítást nem adott, a szebeni gyűlésben fogják a továbbiakat megbeszélni. — Mély tiszteltet.

M.

H I R E K.

Előfizetési felhívás.

Boldog újévet kívánunk olvasóinknak. A mi rossz van, maradjon a multnak, és a jövőnek csak a szerencse jusson! Midőn az „Aranyosvidék” olvasóinknak továbbra is jóakaratu támogatásába ajánljuk, megkívánjuk jegyezni, hogy lapunk irányja jövőre is marad a régi, mely irány megyei érdekű lapunk fennállását kikutatni segítette; mert hogy vármegyénk speczialis érdekeinek képviselésére hivatott megyei lapra szükség van, az a lefolyt évben vármegyénk törvényhatósági bizottsága gyűlésében fényesen nyilvánult.

Kimerítő értesítéseket fogunk jövőre is hozni a megyei, városi, vidéki közérdekű eseményekről. Az egyes kérdéseket elfogulatlanul fogjuk jövőre is tárgyalni, tért nyitva az ellenzetteknek is.

Tárca rovatumkat az irodalom színvonalán tartva, igyekezni fogunk más vidéki lapokkal a versenyt kiállani.

Figyelmebe ajánljuk a tisztelt olvasó közönségnek „Vasárnap” című, minden héten megjelenő képes szépirodalmi mellékletünket, melynek nagy áldozattal kiadására nem egyedül csak azért vállalkoztunk, hogy azzal előfizetőinknek minél több szépirodalmi olvasmányt nyújtsunk, hanem főleg azért is, hogy magában a fülapban annál több tér maradjon vármegyék egyes vidékeit, úgy Torda és Felvincz rendezett tanácsu városaink érdekeit tárgyzó közügyek megbeszélésére.

Előfizetési ár egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 60 kr. Kérjézségeknél melléklet nélkül egy évre 5 ft. Az előfizetési pénzeket kérjük az „Aranyosvidék” kiadóhivatalához címezve beküldeni, hogy a nyomtatandó példányok iránt tájékozva legyünk s a lap szétküldésében fenakadás ne történjék.

Tisztelettel
az „ARANYOSVIDÉK”
szerkesztősege és kiadóhivatala.

— **A képviselő választások** megyénkben mindenütt folyó hó 23-án ejtetnek meg. A központi választmány még nem tartott ülést, s így a választási elnökök neveit nem hozhatjuk előfizetőink tudomására.

— **A szabadelvű párt** folyó hó 12-én délután a „Korona” vendéglőben megtartott népes értekezletében általános lelkesedés közt, s egyhangulag Papp Samu volt országgyűlési képviselőt kiáltotta ki képviselőjelölté, ki programbeszédét ma fogja megtartani a Korona-vendéglőben. A 48-as párt jelöltje nem mint irtuk Polonyi Gyula, hanem Bartók Lajos jeles írónk lesz. A torozkói járásban ifj. Gróf Thoroczka Miklós folyó hó 10-én kiáltotta ki képviselőjelölté Torozkón, szép számú választók jelentésében. Eddig még ellenjelöltje nincs.

— **A függetlenségi párt** ma délelőtt 10 órakor fogja megtartani pártgyűlését. Bartók Lajos képviselőjelölttel hír szerint Polonyi Géza és Eötvös Károly is lejönnek.

— **Csanádi Zalán** tordai kir. járásbírósi albiró a sz.-udvarhelyi kir. járásbíróshoz járásbíróvá neveztetett ki. Szerencsét kívánunk a megérdemelt előléptetéshez.

— **Gazdasági tudósító.** A földmivelésügyi m. kir. minister Ferenczi József túri földbirtokost megyénk tordai járására nézve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg. Gratulálunk a szerencsés választáshoz.

— **Változások** a helybeli takarékpénztárnál. Velits Ödön lemondásával az eddigi titkár Timbus Albert az igazgatósági, a titkári teendőkkel Érssek Lajos, végre a derék pénztárnok Harmath József elhalálózásával megürült pénztárnoksági teendőkkel ifj. Kimpel Flórián bizatott meg.

— **Az influenza** napról-napra pusztít székvárosunkban. Folyó hó 11-én temették el Lengyel Ádám nyugalmazott m. kir. honvéd századost, ki szinten ezen járványos betegségben hunyt el. Mint honvéd hadnagy a szabadságharcban tevékeny részt vett. Közhasznú élet működése szakadt meg, halálát számos jó barát és ismerős fájjalja.

— **A polg. állami fuiskola** f. hó 13-óta felvan oszlatva az influenza miatt, s csak 25-én kezdődik meg újra a tanítás. A leányiskolában a beszüntetés szüksége nem forgott fenn.

— **Csöd.** Holitska Dezső divatúru és szövetkereskedő folyó hó 13-án csődöt mondott. Tömeg gondnokul dr Ráti János ügyvéd, helyettesévé Mészáros János ügyvédet nevezte ki a kir. törvényszék.

— **Hány ember hal meg** egész világon egy év alatt. Egy párisi orvosi lap szerint évenként 33 millió ember hal meg a világon. Ezek közül naponként 91.544 ember hal meg. Egy órára 3730, minden perczre 62 ember halál esik. Az emberi életkor közép száma 38 év. A népség egy-negyed része az elért 8-ik évben hal el, az elért 17 éves kor előtt pedig a fele. 100,000 lélek közül csak egy éri meg a százéves kort. A házasságban élők általában hosszabb életűek, mint a nőtlenek, vagy hajadonok.

— **A jégen** nagy elevenség van. Talán azért is, mert már a hideg készletti arra az iramlókat, vagy azért inkább, mert az iramlók többnyire fiatalvéreűek, logtöbbnyire nőnemből. Nem is lehet csodálkozni, hogy mások hiányoznak. A komoly férfiak mostanság politikai cseméikkel vannak tel; másokat meg az influenza gyötör. Itt nincs sem politika, sem influenza, nem is lesz. A betegség nem koresolyázik, s a koresolyázás nem betegeskedik. Nő, politika van annyi, hogy mindnyájan ellenzékiek. mert hölgyek, ezek pedig nem szavaznak, legteljebb szaválnak, ott, a hol... A koresolyázó-egyletnek egyszer sem volt annyi tagja, mint az idén. 120 körül van a tagok száma. Mégis csak bölcs gondolat volt az a ház felépítése ott a tó partján. Magas ablakai mögül a mamák teljesteli gyönyörrel szemlélik, mint karezolják az ifjú sikamlók a jeget, nő meg olykor-olykor a szivceskét is. . . . —y.

— **Gyászhir.** Amírás Mária, özvegy Tüzes Salamonné és gyermekei; Amírás Margit, özv. Székelyhidi Kristófné és gyermekei; Amírás Márton, neje Káringetz Anna és gyermekei; Amírás Katalin, özv. Duha Kristófné, és gyermekei; Amírás Mihály; Amírás Róza, férje Kondrai Gerő és gyermekei; mélyen megsomorodott szívvel tudatják, hogy szeretett nővérük, illetve rokonuk Amírás Anna, három hétig tartott súlyos betegség után mai napon délelőtti 11 órakor, munkás élete 62 évében az Urban csendesen elszenderült. — Földi részei folyó hó 16-án délután 3 órakor, a főtéren lévő lakásában, róm. kath. szertartás szerint beszenteltetvén, az ó-tordai sírkertbe fognak kikisérteni. Halhatatlan lelkéért pedig az engesztelő szent-mise áldozat folyó hó 19-én délelőtt 10 órakor, a helybeli róm. kath. főtemplomban fog az egek mindenható Urának bemutatni. — Torda, 1892. január 14-én.

— **Szép hagyaték.** Szabó József debreczeni kereskedő egy reformatus lelkész fia 30,000 frtra menő vagyonát az unitárius status-templom és iskola alapjára vég hagyományozta. Kolozsvárról Kovács János lelkész, Molnár Sándor és Iszlai Márton kíséretében 12 deák utazott Debreczre a temetésre.

— **A magyarországi választási mozgalmakról** a müncheni Allg. Ztg. a többek közt ezeket írja: „Valamennyi magyarországi párt közül, a választási mozgalom eddigi folyamán Apponyi nemzeti pártja bizonyult a legmozgékonyabbnak. Igaz, hogy e pártra nézve, a kűszöbön álló választási küzdelemben, sokkal inkább mint a többinél a létvagy a nem lét forog kockán. Apponyi gr. az utóbbi hónapokban a kormánypárttól messze balra kanyarodott, de e közben zavarólag jutott bele a szélső bal circulusai'ba és így kétségbeesetten kell majd jobbra-balra védekeznie.”

— **Kritikus napok** 1892-ben. Megjelent Falb Rudolf kritikus naptára, s a folyó évre 24 kritikus napot jelöl ki, melyek közül legkritikusabb lesz márczius 28-ika. Szó a mi szó, de néha eltalálja a viharos napokat.

— **Időjárás** jelentés. Spanyolországból a depresszió jelentékeny légköri lecsapódások kíséretében Felső-Itáliába vonult és hatása ma reggel hazánk délnyugoti részén meglátszik. Alacsony légnyomás van még északnyugoton és a Finn-öböl környékén, míg a Fekete tenger fölött aránylag magas nyomás terül el. Az időjárás Európaszerte tulnyomóan borult. Erősebb fagyok a német tengerparton vannak. Németország kivételével majdnem mindenütt volt csapadék. Budapesten és vidéken éjjel a hőmérséklet sokhelyütt —10 fok alá is süllyedt) az idő egyébként borultra fordult és délnyugotról megindult a havazás (eső). Borult és még havazásra hajló idő gyenge fagyokkal várható, úgy látszik nem lesz kemény telünk.

— **Lapunk zártakor** értesültünk, hogy a felvinczi választókerületben Boncza Miklós pártja által kifejtett mozgalom folytán változás történt. Vele szemben Hojtsy Pált lépteti fel az ellenzék, és Miksa Imre, ki eddig képviselte a kerületet a torozkói járásban ifj. gróf Thoroczka Miklóssal szemben lép föl nemzeti párti programmal.

— **Hírek innen-onnan.** Kis Áron szathmári esperes 73 szótöbbséggel választott meg tiszántuli refomátus püspöknek. Papi családból származik, s már kora ifjúságában is e hivatásnak szentelvé minden idejét és tehetségét. Hasonnevű fia is pap. — Sándor czár ellen, mint egy pétérvári távirat közli, ismét bombamerénylet történt, mikor a czár a Krimből vissza tért. A terv meghiusult. A merénylőket, több gyári munkást most fogták el. — A választási mozgalom mindenütt az országban igen élénken folytak. Apponyi Albert és Beöthy Ákos Kassán, Fejérváry honvédelmi miniszter Budán, Baross pedig Szombathelyen tartotta nagyhatású programbeszédet, külön megígérve a nála járt deputációnak, hogy megválasztása esetén nem a győri hanem a szombathelyi madátumot fogadja el. — Amerikában a jótékonyk karácsonykor fejti ki a legszélsőbb határokig áldásos működését. Ily egyletek óriási számban vannak, melyeknek élén az állam leghatalmasabbjai állanak. Magában egy egylet husz ezer szegényt segélyezett egyszerre. — A közoktatásügyi miniszter által egybehívott szakfériak határozata folytán a jogi és közgazgatási pályákra a doktorátus nem lesz kötelező és csak azoktól kívánják meg, kik jogtanárok akarnak lenni. — A csádon történt, hogy egy férjes paraszt asszonyt 20 évig tartott elzárva a világtól és az emberektől egy ottani plébános A nő eltűnésével eleinte férjét vádolták, ki a fegyházban meg is halt, később különféle hírek keringtek e felől. A visszamaradt 3 kis árván a falu jószívűsége osztozott. Most, hogy végre kiszabadult a nő, Samassa egri érsekhez folyamodott segélyért, ki a bünyfenítő vizsgálatot megindította a pap ellen. — Gönczy Pál a nagy ABC-és, nyugalmazott miniszteri tanácsos, főrendiházi tag, volt tanfelügyelő, Karácsondon meghalt. Temetése országos részvét mellett folyt le Budapesten. — Szilágyeschben Benkő Gyula ki ott, mint függetlenségi jelölt akart föllépni csaknem kizárólag nem választókból álló csoport élén vonult be. A választók nem akarták meghallgatni, mire a Benkövel jött néhány legény a Neményi zászlója alatt sorakozott cseheket megtámadta. Nagy dulakodás támadt, s a főzolgabíró az ingerült hangulatra való tekintettel Benköt emberével együtt távozásra hívta fel. Benkő a csoportot visszatartotta, s egy embere az egyik kirendelt csendőr kezéből a fegyvert ki akarta ragadni. Többszöri felszólításra sem engedett, mire a csendőr lött. A támadó halálosan találva rogyott a földre, s kevés idő múlva meg is halt. A központból kellett számú csendőrséget küldtek ki. A rend tovább nem zavartatott.

VÁRMEGYEI RENDELETEK.

Torda-Aranyosvármegye alispánjától.

Sz. 283—1892.

alisp.

A méltóságos gróf főispán úr folyó év január hó 8-án 8—1892. főisp. szám a. rendelete következtében Torda-Aranyosvármegye törvényhatósági bizottságát 1892. évi január hó 19-én délelőtt 10 órakor kezdődőleg Tordán a vármegye székházánál tártandó

RENDKIVÜLI
KÖZGYÜLÉSRE

ezenel összehívom.

A rendkívüli közgyűlés egyetlen tárgya lesz:

Ö Császári és Apostoli Királyi Fellegének Torda-Aranyosvármegye közönségéhez leküldött az 1892—97-iki országgyűlésre szóló kegyelmes királyi meghívó levele.

Torda, 1892. január 9-én.

RÉDIGER BÉLA s. k.,
h. alispán.

Tisztelettel van szerencsém a helybeli és vidéki urak becses tudomására hozni, hogy több év óta fennálló, jó hírnévnek örvendő

FÉRFI SZABÁSZATI-MŰTERMEMET
főtér r. kath. plebania-épületbe helyeztem át,
 egyttal szives tndomásukra hozom, hogy műtermemet kivált a Tavaszi és Nyári idényre tetemes honi és külföldi ruha-szövetekkel rendeztem be, melyet személyes bevásárlásaim folytán a szövetek minőségéről és a ruhák készítéséért teljes felelősséget vállalok.

Végül megjegyezni kívánom, hogy a nem tölem vásárolt szövetek megkésztését is készséggel elfogadom s főtörékvésem: mindenkor a PONTOSSÁG, JUTÁNYOS ÁR és az UJ-DIVAT.

Szives pártfogásukat kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Bartha János,

férfi-szabó.

2-6

NYILTTÉR*)

A tordai
 szénatéren levő

FÜRDŐ

és

vendéglői épület

a hozzátartozó kettős belső telekkel együtt 6 évre bérbe kiadó, esetleg örökáron eladó

Értekezhetni Turzay István-nál Tordán. 1-6

) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Képes Családi Lapok

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.
 Szerkesztő: Dr. TOLNAI LAJOS, Főmunkatárs: Dr. VÁRADI ANTAL. Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. MURÁNYI ÁRMÁN.

Előfizetési ára:

a „Hölgyek Lapja” című divat-mellettessel a Regénymellettessel együtt:

* Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr. *

A „Képes Családi Lapok” című hetilap új negyedbe lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezőjét, a magyar művelt családoknak e szellemi kincsét a következő írók és írók támogatják: Jókai Mór, Lauku Guertáv, Rudnyánszky Gyula, Dalmadi Győző, Mikszáth Kálmán, Komocsi József, Temédek (Jesezszy Dánó), dr. Frém József, dr. Sziklai János, Inczédy László, Felágyi Lajos, Erdő Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vertési Gyula, Meri Károly, dr. Murányi Ernő, Pétri Mór, dr. Roditzki Jenő, Csorba Faltai Ákos, stb.; Benitzki-Balza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárad Mira, Kuffal-Benitzki Irma, Harmath Lujza, Hevesiny-Sikor Margit, Y. Gaál Karoline, Karlovszki Ida, Mericzai-Karossa Irma, Erzsike, stb.

A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi képes heti lapok között a legélénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden vállját felöleli; képei a jelen eseményeit, s a legújabb festők műveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja” című havonként kétszer megjelenő divat-mellettessel a legújabb divatképeket hozza, s e mellett a magyar házi-asszonyoknak valószínű szellemi titkára, a menyében a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás, s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna, s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná!

Regénymellettete külön beköthető negy kötet érdekes regényvel, ajánlódékozza meg évenként az előfizetőit.

Zöld borítéka is fele van mulató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, képr., szám- és ponttalányokkal és szórjíványokkal, melyeknek megfőzői értékes jutalmakat kapnak.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legzélszerűben levelezőlapon — hozzáférődnak.

A ki az egész évre szóló hat frtyi előfizetési összeget 40 krajczár csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt; a ki 3 frt előfizetési összeget 30 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt; és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatali előfizetési díjjal együtt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt, s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Megvélhető postautalványon minden posta-hivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest, Nagy-Korona-utca 26. szám.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

HARMATH JÓZSEF

könyv-, papirkereskedő- és könyvnyomdatulajdonos
 TORDÁN.

Van szerencsém a t. cz. helybeli és vidéki vevőim szives figyelmébe ajánlani dúsán berendezett s mai kor igényeinek teljesen megfelelő

Könyv- és Papirkereskedésemet,

a hol is mindennemű papir-, írószer-, iskolai ellék-, tankönyvek és regények stb., a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

A midőn dúsán berendezett könyv- és papirkereskedésemet ajánlanám, megkívánom jegyezni, hogy felette nagy raktárt tartok körjegyzők, közsegi bírók, a közigazgatás, valamint a t. lelkész urak részére szükséges

nyomtatványokból,

melyek kiállítás, csin és olcsóság tekintetében felülmulnak minden nyomtatványraktárt

Olcsók és szép kiállításnak, mintán szakértő nyomdai művezető áll rendelkezésemre, saját könyvnyomdamban.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Könyv- és papirkereskedésemmel kapcsolatban egy dúsán berendezett

DISZMÁRU ÜZLETET

állítottam fel, melyet sok gondnal s nagy költséggel rendeztem be. Itt mindennemű és olcsóság tekintetében páratlan tárgyak állanak t. vevőim rendelkezésére.

Diszes albumok, szép kivitelű emléktárgyak, gyermekjátékok, óralánczok, zseb-, bankjegy- s szivartárczák, TAX-zsebkécek, szemüvegek, és számtalan sok szebbnél-szebb pipere-tárgyak.

Dús választék! — Olcsó határozott árak!

Üzletem harmadik osztályát képezi az általam POLLÁK T. cézgtől átvett ujonnan berendezett, s a kor kívánalmainak teljesen megfelelő — a legmodenebb öntésű betűkkel ellátott

KÖNYVNYOMDA

a hol mindennemű tudományos mű, verses könyvek, iskolai értesítők, évi jelentések, zárszámadások, vámbárczák, meghívók, nász-, gyászjelentések, falragaszok, szóval: egy könyvnyomda keretébe tartozó bármilyen munka, csinos kivitelben, olcsó árak mellett elkészítetik.

Bátor vagyok felemlíteni, hogy könyvnyomdamban szakértő művezetőt alkalmaztam s nyomda-személyzetemet is aránylag megváltoztattam, s ezáltal azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a felvállalt munkák pontosan és csinnal állítanak ki, olcsóság tekintetében pedig versenyeznek minden ilyen vállalatá.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. (Csomagolás díjmentesen!)

HARMATH JÓZSEF kiadó-nyomdatulajdonos
 TORDÁN.

Már megjelent

a

„TORDAI KÉPES-NAPTÁR”

csinos kiállításban, élethű illusztrációkkal, s magvas

beltartalommal.

Ara csak 25 kr.